

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 396/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Agromaš, a. s., Švermova 2320, Trebišov, zastúpenej advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 9710/34, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 39/2013 z 27. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Agromaš, a. s., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Agromaš, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva

na ochranu majetku podľa čl. 20 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 39/2013 z 27. augusta 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v právnom postavení žalobkyne bola účastníčkou súdneho konania o neplatnosť kúpnej zmluvy.

Ako ďalej uvádza, «... Okresný súd Michalovce rozsudkom z 8. 3. 2011 č. k. 10 C 177/2006-287 určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi predávajúcim SKP úpadcu PD Agrokombinát Budkovce JUDr. Jozefom Vaškom a kupujúcim AGT, a. s. ohľadne nehnuteľností zapísaných na LV č. ■■■ kat. úz. ■■■ je neplatná, pretože v čase jej uzavretia 9. 5. 2006 už predávajúci nebol ich vlastníkom; tieto nehnuteľnosti totiž nadobudol sťažovateľ na základe kúpnej zmluvy z 12. 4. 2005, ktorú príslušná správa katastra zavkladovala v zmysle ust. § 133 ods. 2 OZ, takže sa aplikovala zásada, že nikto nemôže na druhého previesť viac práv, než sám má...

Krajský súd v Košiciach na odvolanie SKP a AGT, a. s. uznesením z 25. 6. 2012 sp. zn. 6 Co 169/2011 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s úpravou postúpiť vec krajskému súdu ako súdu konkurznému, pretože predmet sporu súvisí s konkurzom úpadcu PD Agrokombinát Budkovce pri speňažovaní jeho majetku, do ktorého SKP zahrnul aj predmetné pozemky, ktoré odpredal AGT, a. s. so súhlasom konkurzného sudcu dňa 2. 5. 2006; konkurzný súd nevychádzal z uvedenej zásady „nemo plus iuris ad alium transfere potest, quam ipse habet“.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 20. 3. 2013 sp. zn. 10 Cbi 2/2012 potom žalobu sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že ak sa skutočný vlastník voči SKP podľa § 19 ZKV nedomohol vylúčenia predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty, svojej ochrany sa už nemôže domôcť podľa iného právneho predpisu, teda ani podľa príslušných vlastníckych žalôb v zmysle ust. § 123 a nasl. OZ; v tomto prípade súd povýšil súpis majetku vykonaný

SKP podľa jeho presvedčenia nad zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, vykonaný príslušným orgánom štátnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. 8. 2014 sp. zn. 2 Obo 39/2013 na odvolanie sťažovateľa rozsudok krajského súdu potvrdil so záverom, že aj majetok nepatriaci do vlastníctva úpadcu po jeho zapísaní do konkurznej podstaty SKP môže byť speňažený predajom v prospech konkurzných veriteľov, ak vlastník takéhoto majetku nedosiahne jeho vylúčenie z KP podľa § 19 ZKV, čím sa podľa neho prelamuje zásada „nemo plus iuris“...».

3. S ohľadom na uvedené sa sťažovateľka domnieva, že chybným postupom najvyššieho súdu (v dôsledku nesprávnej interpretácie hmotnoprávných a procesnoprávných ustanovení pri aplikácii práva) došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, ako i k zásahu do jej práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu. Ako ďalej sťažovateľka konštatuje, «... konkurencia žaloby vylučovacej podľa ZKV a určovacej podľa OZ je prípustná a rovnako naliehavý právny záujem na určení osobe, ktorá nevyužila excindáciu, je daný. V konaní o vylučovacej žalobe ide v skutočnosti o to, aby tretia osoba zabránila SKP získať „nový a ním vytvorený“ titul - iba podľa svojej úvahy zápis veci do KP - na speňaženie takto „okupovanej veci“. Ak vlastník veci excindačnú žalobu nevyužil, musí existovať zásadné námietka na to, aby mu bol priznaný právny záujem na vydaní deklaratórneho rozsudku voči osobe, ktorá svojvoľným zápisom alebo naň nadväzujúcim konaním získala prospech, úžitok či vec.

Podanie vylučovacej žaloby totiž nepostačuje na dosiahnutie komplexnej ochrany vlastníckeho práva najmä u nehnuteľností, ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností, pretože excindačná žaloba nerieši zmenu zápisu v katastri nehnuteľností a disponovanie s ňou, ale iba to, že sa tento majetok v konkurze nebude speňažovať...

Z uvedených dôvodov potom záver najvyššieho súdu, že v inom konaní nie je možné zvrátiť postup a rozhodnutia vydané v konkurznom konaní ohľadne nehnuteľnosti zjavne nepatriacej vlastnícky do konkurznej podstaty, čím sa prelamuje zásada „nemo plus iuris...“, je záverom arbitrárnym a aj v rozpore s judikatúrou ústavného súdu, na ktorú sťažovateľ v odvolaní poukázal a zároveň aj pripojil fotokópiu nálezu z 12. 2. 2013

sp. zn. III. ÚS 531/2012, ale s ktorým sa vôbec nevysporiadal, hoci ho ako námietku sťažovateľa spomenul.».

4. S poukazom na rozhodovaciú prax ústavného súdu ďalej sťažovateľka poukazuje na požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia ako jednu zo základných atribútov spravodlivého procesu a dodáva, že «... Najvyšší súd Slovenskej republiky sa de facto odmietol zaoberať námietkami sťažovateľa, že aj právny inštitút „zápisu veci do KP“ treba prispôbiť podobným inštitútom súkromného práva, na základe ktorých sa prevádza /prechádza/ vlastnícke právo /kúpna zmluva a jej vklad do KN ap./, a to na základe ďalšieho ústavného princípu proporcionality, a to aj napriek tomu, že rovnakú námietku sme vzniesli v rámci odvolacieho konania aj voči napadnutému rozsudku krajského súdu. Preto právom považujeme napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za arbitrárne.».

5. Na základe už uvedenej argumentácie preto sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nálež:

„a/ Základné právo AGROMAŠ, a. s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v spojení s právom na ochranu majetku podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu 1 k dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 27. 8. 2014 sp. zn. 2 Obo 39/2013 porušené bolo.

b/ Rozsudok Najvyššieho súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

c/ Najvyšší súd je povinný uhradiť AGROMAŠ, a. s. trovy právneho zastúpenia v sume 340,88 eur - odmena za dva úkony po 134 eur + 2 x 8,04 eur režijný paušál = 284,08 eur + 20 % DPH, t. j. 56,80 eur - na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Eleny Lalíkovej v lehote do 1 mesiaca.“

6. V podaní doručenom ústavnému súdu 23. septembra 2015 sťažovateľka opakovane poukazuje na dôvody podanej ústavnej sťažnosti a zdôrazňuje, že prišla „... o vlastníctvo k nehnuteľnostiam iba na základe ich zapísania SKP do majetku úpadcu, voči ktorému... nepodal údajne v hmotnoprávnej lehote vylučovaciú žalobu podľa § 19 ods. 2 ZKV - sťažovateľ ju považoval za procesnú lehotu - a potom scudzením tohto majetku SKP

pod dohľadom konkurzného sudcu bez toho, že by zaň dostal nejakú náhradu“. Zároveň ústavný súd žiada o prednostné prerokovanie sťažnosti a ústavnému súdu predkladá fotografie mapujúce následné rozpredávanie majetku sťažovateľky.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom sťažovateľkinej sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom (bod 1) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 39/2013 z 27. augusta 2014.

II.A K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

10. Sťažovateľka predovšetkým namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

12. Z obsahu sťažnosti možno vyvodíť, že sťažovateľka vidí porušenie jej základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vydaním napadnutého rozhodnutia zo strany najvyššieho súdu v odvolacom konaní v zásade z dôvodov uvedených v bodoch 3 a 4.

13. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory

všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

14. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 2 Obo 39/2013 z 27. augusta 2014 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

15. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Cbi 2/2012-365 z 20. marca 2013 vo veci samej ako vecne správny, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zistených skutkových záverov a na tomto základe vyvedených právnych záverov, v zmysle ktorých odvolacie dôvody sťažovateľky neboli dané.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd konštatoval absenciu dôvodov na možnosť odchýlenia sa od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu č. k. 10 Cbi 2/2012-365 z 20. marca 2013 a na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia krajského súdu vo veci samej uviedol:

«... predmetom odvolacieho konania je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, uzavretej medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade dňa 09. 06. 2006, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti špecifikované žalobcom v návrhu.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 01. 2000 sp. zn. 2 K 69/1995 bol na majetok dlžníka Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Budkovce v likvidácii so sídlom v Budkovciach vyhlásený konkurz. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. 06. 2004 č. k. 2 K 69/1995-182 právoplatným dňa 13. 07. 2004 bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty JUDr. Jozef Vaško... Dňa 28. 02. 2005 bol správcom doplnený súpis konkurznej podstaty úpadcu doručený Krajskému súdu v Košiciach dňa 01. 03. 2005, a to o sporné nehnuteľnosti, ktoré v tom čase neboli evidované v katastri nehnuteľností a ktoré podľa názoru správcu boli postavené úpadcom a nachádzali sa na bývalom hospodárskom dvore v [REDACTED]. V doplnení súpisu konkurznej podstaty bola uvedená poznámka, že na tento majetok si uplatňuje vlastnícke právo subjekt FYTO, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce v likvidácii... Na základe opatrenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 K 69/1995 zo dňa 02. 05. 2006 bol vydaný súhlas s predajom predmetných nehnuteľností mimo dražby a kúpnu zmluvou o predaji tejto konkurznej podstaty zo dňa 09. 05. 2006 bol uskutočnený prevod predmetných nehnuteľností na žalovaného v 2. rade. FYTO, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce v likvidácii preukazovala vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam notárskou zápisnicou z 21. 03. 2005, ktorá obsahuje vyhlásenie tejto spoločnosti o vydržaní uvedených nehnuteľností. Dňa 21. 03. 2005 FYTO, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce v likvidácii uzavrela so žalobcom kúpnu zmluvu, ktorej predmetom boli v tomto konaní označené nehnuteľnosti a na základe návrhu na vklad, vlastníckeho práva z 21. 03. 2005 Správa katastra Michalovce zapísala sporné nehnuteľnosti na LV č. [REDACTED], katastrálne územie [REDACTED] do vlastníctva žalobcu. Konkurzný súd uložil spoločnosti FYTO, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce v likvidácii a následne aj žalobcovi uznesením zo dňa 01. 08. 2005 č. k. 2 K 69/1995-238 lehotu na podanie žaloby o vylúčenie označených nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty s poučením, že ak žaloba nebude podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene. Obidve spoločnosti podali vylučovacie žaloby, ani jedna z nich

nezaplatila súdny poplatok za návrh na začatie konania, preto konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty bolo zastavené vo vzťahu k žalobcovi uznesením zo dňa 06. 10. 2005 č. k. 11 Cbi 126/2005-10, ktoré nadobudlo právoplatnosť 08. 11. 2005.

Je nepochybné, že predmetná zmluva o predaji sporných nehnuteľností bola uzavretá pri speňažení majetku v konkurze. Jej uzavretiu predchádzalo zapísanie sporných nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty a opatrenie konkurzného súdu, ktorým dal súhlas s predajom mimo dražby.»

16. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia následne s poukazom na dikciu ustanovenia § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) a jeho výklad konštatoval, „... že za súčasť majetku konkurznej podstaty úpadcu sa považuje a speňaženiu v prospech konkurzných veriteľov podlieha všetok majetok, ktorý správca konkurznej podstaty do jej zoznamu zapísal a ktorý z tohto zoznamu nebol vylúčený. Nemusí ísť v takom prípade ani o majetok vo vlastníctve úpadcu.

Zákon teda pri zapísaní veci do súpisu konkurznej podstaty zakladá vyvrátiteľnú domnienku, že vec do konkurznej podstaty bola zapísaná správne a prelamuje zásadu podľa, ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv než má sám.

Zvrátiť postup a rozhodnutia vydané v konkurznom konaní môžu jeho účastníci alebo tretie osoby formou riadnych a mimoriadnych prostriedkov len v rámci konkurzného konania, ktoré je tiež súdnym konaním a ako každé súdne konanie je konaním autonómnym, čo znamená, že súdu (všeobecnému) v inom konaní neprináleží posudzovať správnosť postupu a záverov súdu konajúceho v konkurze.

Vychádzajúc z uvedených špecifik konkurzného konania a skutkového zistenia, že predmetná zmluva bola uzavretá pri speňažení konkurznej podstaty po tom, ako sporné nehnuteľnosti boli zapísané do konkurznej podstaty a konkurzný súd dal súhlas na ich predaj, ktorý postup a rozhodnutie v konkurznom konaní všeobecnému súdu v inom konaní neprislúcha hodnotiť odvolací súd zhodne s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci (sp. zn. 4 Obo 52/2009 a sp. zn. 3 Obo 53/2009) dospel k záveru,

že uvedené skutočnosti vylučujú, aby predmetná zmluva bola považovaná za neplatnú z dôvodu uplatnenia vlastníckeho práva tretej osoby k predmetu zmluvy.“.

17. V nadväznosti na námietku sťažovateľky týkajúcu sa porušenia zásady zákonného sudcu (z dôvodu, že o žalobe podľa názoru sťažovateľky mal rozhodovať príslušný okresný súd tak, ako rozhodoval pôvodne) najvyšší súd poznamenal, že *„... na konanie a rozhodovanie vo veci, ktorá je vyvolaná alebo súvisí s konkurzným a vyrovnacím konaním je príslušný súd, na ktorom predmetný konkurz prebieha. Ide o všetky konania, ktoré sa dotýkajú konkurznej podstaty alebo s konkurznou podstatou súvisia... V danom prípade bol konkurz vyhlásený dňa 31. 01. 2000 a konanie v predmetnej veci, ktorá s vyhláseným konkurzom súvisí začalo dňa 27. 10. 2006. Z tohto dôvodu námietka žalobcu týkajúca sa porušenia zásady zákonného sudcu /súdu/, pretože o podanej žalobe mal rozhodovať príslušný okresný súd, nie je dôvodnou.“.*

Zároveň najvyšší súd vo vzťahu k ďalším odvolacím dôvodom sťažovateľky dodal, že „... súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci.

Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoľovať posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 157 ods. 2 OSP obsahuje všetky náležitosti kladené zákonom.

Súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na 20. 03. 2013, žalobca prevzal termín pojednávania v dostatočnom predstihu dňa 28. 02. 2013, z uvedeného je zrejmé, že nariadenie pojednávania bolo v súlade s ust. § 115 ods. 1 a 2 OSP. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade v zastúpení sa pojednávania zúčastnili a žalobca bol na pojednávaní neprítomný a svoju neprítomnosť neospravedlnil ani nepožiadal o odročenie termínu pojednávania. Odvolací súd konštatuje, že nebol dôvod (v zmysle ust. § 119 OSP) na odročenie pojednávania súdu prvého stupňa dňa 20. 03. 2013.

S poukazom na to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.“

18. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

19. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že najvyšší súd sa odvolacími námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

20. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 39/2013 z 27. augusta 2014 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07,

I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

22. Na podporu správnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd poznamenáva, že za súčasť majetku konkurznej podstaty úpadcu sa považuje a speňaženiu v prospech konkurzných veriteľov podlieha všetok majetok, ktorý správca konkurznej podstaty do jej zoznamu zapísal a ktorý z tohto zoznamu nebol vylúčený, pričom v takomto prípade nemusí ísť ani o majetok vo vlastníctve úpadcu. Zákon totiž pri zapísaní veci do súpisu konkurznej podstaty zakladá vyvrátiteľnú domnienku, že vec do konkurznej podstaty bola zapísaná správne.

Ústavný súd v kontexte zmienenej vyvrátiteľnej domnienky správnosti zápisu vecí do súpisu konkurznej podstaty zdôrazňuje, že hoci krajský súd uložil obchodnej spoločnosti FYTO, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce v likvidácii, ako i sťažovateľke uznesením č. k. 2 K 69/1995-238 z 1. augusta 2005 lehotu na podanie žaloby o vylúčenie označených nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty s poučením, že ak žaloba nebude podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene a obe obchodné spoločnosti vylučovacie žaloby podali, pre následné nezaplatenie súdnych poplatkov za návrhy na začatie konania boli obe konania zastavené. V prípade sťažovateľky došlo k zastaveniu konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty uznesením krajského súdu č. k. 11 Cbi 126/2005-10 z 8. novembra 2005.

K otázke interpretácie toho času platného a účinného ustanovenia § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní ústavný súd dodáva, že právna domnienka, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene, nastáva, iba ak ten, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, nepodá v súdom určenej lehote proti správcovi vylučovaciu žalobu, hoci bol konkurzným súdom poučený o tom, že vec bola zapísaná do súpisu, a o právnych dôsledkoch nepodania žaloby.

Keďže však vo vzťahu k sťažovateľke, ako i vo vzťahu k spoločnosti FYTO, spoločnosť s ručením obmedzeným Michalovce v likvidácii, predmetné uznesenie zo strany konkurzného súdu vydané bolo a samotná sťažovateľka vlastným vedomým konaním (spočívajúcim v nezaplatení súdneho poplatku za návrh na začatie konania) zapríčinila

zastavenie konania, právne dôsledky (vo forme „založenia“ právnej domnienky, že vec bola do súpisu zahrnutá oprávnene) nastali.

Z dôvodu dodržania zákonného postupu zo strany konkurzného súdu (§ 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní) a nevyužitia oprávnenia sťažovateľky na podanie vylučovacej žaloby ako základu pre následné vedenie konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty nebolo preto na mieste posúdenie platnosti/neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou správca konkurznej podstaty speňažil majetok vo vlastníctve osoby odlišnej od úpadcu. Z dôvodu skutkových odlišností prípadu rovnako neobstojí ani argumentácia sťažovateľky o potrebe zohľadnenia nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 531/2012 z 12. februára 2013 (ako i uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 421/20112 z 11. októbra 2012) pre dané posúdenie veci. V oboch rozhodnutiach bolo totiž interpretované ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní v odlišnej situácii (od posudzovanej veci, pozn.), keď dotknutí sťažovatelia neboli poučení zo strany konkurzného súdu, že vec je zahrnutá do súpisu, proti čomu je možné podať v súdom určenej lehote proti správcovi vylučovaciu žalobu. V uvedených veciach tiež ústavný súd vyslovil, že ak vo vzťahu k takejto (tretej, pozn.) osobe uznesenie nebolo vydané, právne dôsledky v zmysle tohto ustanovenia nenastávajú, pričom nie je významné, z akého dôvodu takto konkurzný súd nepostupoval. Sťažovateľka však takouto osobou nie je (pozri bližšie bod 22).

S ohľadom na uvedené najvyšší súd nepochybil, ak napadnutým rozhodnutím rozsudok krajského súdu č. k. 10 Cbi 2/2012-365 z 20. marca 2013 (ktorým krajský súd žalobu sťažovateľky o neplatnosť kúpnej zmluvy zamietol) vo veci samej potvrdil.

II.B K namietanému porušeniu čl. 20 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu

23. Sťažovateľka súčasne namietala aj porušenie základného *práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.*

24. Pretože sťažovateľka namietajúca tiež porušenie základného práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu tieto porušenia oprela o dôvody v podstate identické s tými, ktoré uviedla v súvislosti s namietanými porušeniami čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (časť II.A odôvodnenia), bolo potrebné odmietnuť sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

25. Vzhľadom na to, že sťažovateľkina sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal (bod 5).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015